

JAKUB ARBES (1840 - 1914)

NEWTONŮV MOZEK (1877)

Arbes, J.: Newtonův mozek, Albatros, Praha 1989, druhé vydání

Děj se odehrává na v Čechách - hlavně v Praze na konci devatenáctého století.

Jedná se o vědecko-fantastický příběh, ve kterém autor poukazuje na neustálé války a zabíjení, které jsou charakteristické pro všechna období vývoje lidstva.

Dva studenti - nejlepší přátelé - se zabývali přírodními vědami. Ovšem věnovali se jen tomu, co je zajímalo. Jeden z nich měl sklony k eskamotérství - kouzelnictví či kejklířství. Jeho rodiče o jeho zájmu samozřejmě nic netušili, ale když se vše projevilo na jeho prospěchu ve studiích, stal se z něj voják. Druhý student měl více štěstí, a tak zůstal ve škole, ale slíbili si, že si budou psát.

Voják jednoho dne napsal svému příteli (studentovi), že se jeho pluk chystá bojovat. Řekl mu, že pokud zahyne, ať uspořádá na jeho počest slavnost, na které se všichni budou radovat a zapomenou na jeho smrt. Pak že ho po smrti navštíví. Skutečně v bitvě padl a přítel mu po nějaké době uspořádal slavnost, na kterou se bohužel dostavil sám. Ještě ten den usnul nad knihou a zdál se mu zvláštní sen. K němu do mansardy přišel jeho zesnulý přítel - řekl mu, že si jeho mrtvolu spletli s někým jiným vojákem a tak přežil. Pozval překvapeného studenta do Paláce Kinských na hostinu oslavující jeho návrat. Zde voják, bývalý eskamotér, uspořádal kouzelnické představení. Doprovázel ho velkolepým projevem na téma sestrojení stroje času, který by fungoval na principu využití informací uložených v světelných paprscích vycházejících ze Země. Celý výstup byl zakončen letem obou přátel ve stroji času.

V lidských dějinách se cestovatelé setkali pouze s válkami a krveprolitím, a to od současných dějin až k počátkům lidstva. Nakonec se stroj času rozbil a jeho tvůrce obětoval svůj život, aby jeho přítel přežil. V tu chvíli se tento student probudil ve své mansardě.